

แบบรายงานการเข้าประชุมทางวิชาการ

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้อนุมัติให้

๑. นางสาววัลย์รัตน์ ชายท้าว
บรรณารักษ์ชำนาญการ	เลขที่ตำแหน่ง	๗๘๒
๒. นางสาวธนพร อินพุ่ม
บรรณารักษ์ชำนาญการ	เลขที่ตำแหน่ง	๗๘๔
๓. นางสาวนริศรา เพชรพนาภรณ์
บรรณารักษ์ชำนาญการ	เลขที่ตำแหน่ง	๗๗๘

เข้าร่วมการประชุมวิชาการ เรื่อง “ห้องสมุดไทยจะก้าวไปกับไทยแลนด์ ๔.๐ ได้อย่างไร (Thai Library in Digital Era of Thailand)” ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์ ดร.สุจิตใจ เหล่าสุนทร ชั้น ๒ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซอยสุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ จัดโดย ชมรมห้องสมุดเฉพาะ สมาคมแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ นั้น

บัดนี้ การประชุมวิชาการสิ้นสุดลงแล้ว จึงขอเสนอรายงาน ดังนี้

๑. รายละเอียดการเข้าร่วมประชุมวิชาการ

วัน / เวลา	หัวข้อวิชา	ชื่อวิทยากร
๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐		
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน	
๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๐ น.	พิธีเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ	
๐๙.๑๐ - ๐๙.๓๐ น.	การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๐ ชมรมห้องสมุดเฉพาะ	
๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	การบรรยาย เรื่อง ยุคนี้ อะไรๆ ก็ดิจิทัล	ดร.จอมขวัญ ผลภาษี
๑๐.๓๐ - ๑๑.๔๕ น.	การเสวนา เรื่อง นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่กับห้องสมุดดิจิทัล	นายเลอชาติ ธรรมธีรเสถียร นางสาวอมรรัตน์ ศรีสุรภานนท์
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	การบรรยายเรื่อง Digital Literacy	ผศ.ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา
๑๔.๔๕ - ๑๖.๓๐ น.	การบรรยายเชิงปฏิบัติการ เรื่อง Pitching your library	ดร.ปฐมสุดา อินทุประภา

๒. จำนวนผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการ ๑๓๐ คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

บรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด และศูนย์สารสนเทศ

๓. สรุปสาระสำคัญจากการเข้าร่วมประชุมวิชาการ

การบรรยาย เรื่อง ยุคนี้ อะไร ๆ ก็ดิจิทัล

บรรยายโดย ดร. จอมขวัญ ผลภาณี

ปัจจุบันทิศทางการพัฒนาในอนาคตของห้องสมุดไทยในยุคดิจิทัล บุคลากรของห้องสมุดจำเป็นต้องพัฒนาทักษะของตนเองให้เข้ากับยุคดิจิทัล ดังต่อไปนี้ กลุ่มทักษะด้านความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล กลุ่มทักษะด้านการควบคุมกำกับ และการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบายและมาตรฐานการจัดการด้านดิจิทัล กลุ่มทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร กลุ่มทักษะด้านการออกแบบกระบวนการและการให้บริการด้วยระบบดิจิทัลเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานภาครัฐ กลุ่มทักษะด้านการจัดการโครงการและการบริหารกลยุทธ์ กลุ่มทักษะด้านผู้นำดิจิทัล กลุ่มทักษะด้านการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล โดยกลุ่มทักษะด้านความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และกลุ่มทักษะด้านการควบคุมกำกับและการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นกลุ่มทักษะพื้นฐานที่ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐทุกคนควรได้รับการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การจัดการสารสนเทศดิจิทัล การบริหารจัดการห้องสมุดดิจิทัล การบริการในห้องสมุดดิจิทัลต้องสามารถลดงบประมาณของห้องสมุด ลดขั้นตอนในการทำงาน และสามารถทำ Process Redesign ได้ สามารถประเมินผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ เนื่องจากงบประมาณจำกัด สามารถแบ่งปันกันได้ เช่น บริการยืมระหว่างห้องสมุด

การเสวนา เรื่อง นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่กับห้องสมุดดิจิทัล

๑. บรรยายโดย นายเลอชาติ ธรรมธีรเสถียร ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาองค์ความรู้สร้างสรรค์ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (Thailand Creative & Design Center - TCDC)

นวัตกรรมห้องสมุดที่เอื้อต่อการสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรม (Innovation culture) ทำไมคนจึงมาใช้ห้องสมุดที่ TCDC

- (๑.) เนื่องจากได้ข้อมูล เนื้อหาความรู้ด้านการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจ
- (๒.) พื้นที่ที่เอื้อต่อการทำงานไม่ว่าจะเป็นการทำงานเดี่ยว การทำงานกลุ่ม การระดมความคิดหรือการนำเสนองานให้กับลูกค้า
- (๓.) สังคม ชุมชนเครือข่ายของคนที่สนใจเรื่องเดียวกัน เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อพลังทางความคิดสร้างสรรค์ให้แกกัน

ดิจิทัลขยายขอบเขตการบริการและกลุ่มเป้าหมายให้กว้างกว่าเดิม Digital Content เปลี่ยนบทบาทจากการผลิต การจัดเก็บ การเผยแพร่ เปลี่ยนจากผู้จัดเก็บเป็นผู้จัดหารวบรวม กล่าวคือ ต้องจัดการเพื่อให้ผู้ใช้เอาไปใช้ได้ ลักษณะ Digital service ให้อำนวยความสะดวกในการใช้บริการ โดยมีบริการ My TCDC เป็นเครื่องมือของผู้ใช้บริการในลักษณะ Web application เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้บริการของ TCDC เช่น การจองใช้บริการ การลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม การจองใช้พื้นที่ การจองหนังสือก่อนเข้าใช้บริการ และการให้บริการแผนผังพื้นที่ในรูปแบบ Audio Guide

TCDC ต้องสร้างความเกี่ยวข้องบริการของ TCDC จะเข้าไปอยู่ในวงจรชีวิตของผู้ใช้ทั้งเรื่อง คิด ผลิต ขาย โดยเป็น Service Navigator

๒. บรรยายโดย นางสาวอมรรัตน์ ศรีสุรภานนท์ ผู้จัดการศูนย์เครือข่ายห้องสมุดดิจิทัล สำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพัฒนา Mobile Application มาใช้กับงานห้องสมุด โดยเฉพาะงานยืมคืนทรัพยากร การใช้เทคโนโลยีที่ช่วยลดขั้นตอนการบริการ และการจองการใช้พื้นที่ Learning & Sharing Arena ในห้องสมุด การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการในส่วนสำนักงาน และเชื่อมโยงเนื้อหาที่จัดเตรียมให้ผู้ใช้งานเข้าถึงเนื้อหาได้ ทุกที่ ๒๔/๗ โดยใช้ Single Search และโครงการในอนาคตเรียกว่า Chula Connex เป็นฐานข้อมูลความรู้ และเชื่อมโยงข้อมูลบุคลากรของมหาวิทยาลัยอย่างครบถ้วน

การพัฒนาค้นคว้าความรู้สถาบัน หรือ Institutional Repository จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดหาระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่เหมาะสม และพัฒนาฐานข้อมูลฉบับเต็มที่เรียกว่า “คลังปัญญาจุฬาฯ” (Chulalongkorn University Intellectual Depository CUIR) สำหรับจัดเก็บ รวบรวม และเผยแพร่ผลงานของบุคลากรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบรรยาย เรื่อง Digital Literacy

บรรยายโดย ผศ.ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา ผู้อำนวยการศูนย์เรียนรู้และหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

การรู้ดิจิทัล หรือ Digital Literacy นั้น หมายถึง ความสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือ และเครือข่ายทางการสื่อสาร เพื่อระบุแหล่งและประเมินสารสนเทศ สร้างสารสนเทศ เข้าใจและใช้สารสนเทศได้ หลากหลายรูปแบบ รวมถึงความสามารถในการอ่านและตีความสื่อ โดยใช้ทักษะดิจิทัลผลิตสื่อ ประเมิน และใช้ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมดิจิทัล

ทักษะการรู้ดิจิทัล ประกอบด้วย ทักษะ ICT ทักษะพลเมือง ทักษะการรู้สารสนเทศ และการมีส่วนร่วมของบุคคลในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ทักษะหลายประการที่จำเป็นในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

- Media Literacy (การรู้เท่ากันสื่อ)
- Technology Literacy (การรู้เทคโนโลยี)
- Information Literacy (การรู้สารสนเทศ)
- Visual Literacy (การรู้เชิงภาพ)
- Communication Literacy (การรู้การสื่อสาร)
- Social Literacy (การรู้ทางสังคม)

การปฏิสัมพันธ์ในสภาพแวดล้อมดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการอ่าน การฟัง การดาวน์โหลด การแสดงความคิดเห็น การสื่อสารปฏิสัมพันธ์ และการสร้างเนื้อหา ภาพ หรือซอฟต์แวร์

การพัฒนาการรู้ดิจิทัล คือ กระบวนการการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะเฉพาะที่มีความจำเป็นสำหรับการรู้ดิจิทัลอาจครอบคลุมตั้งแต่การรับรู้ขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมสู่การประยุกต์ใช้งานที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนยิ่งขึ้น การรู้ดิจิทัลเป็นมากกว่าการรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี แต่ครอบคลุมถึงประเด็นจริยธรรม และสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำงาน การเรียนรู้ การพักผ่อน และชีวิตประจำวัน

การรู้ดิจิทัลในประเด็นบริการห้องสมุด ประกอบด้วย การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลที่มีคุณภาพ การเลือกสรรสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ นำมาสังเคราะห์ จัดกลุ่มสารสนเทศตามหัวข้อเรื่องให้พร้อมใช้งาน เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มแก่ผู้ใช้บริการ พร้อมสร้างเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศดิจิทัลได้อย่างสะดวก

รวดเร็ว ห้องสมุดต้องรับผิดชอบสอนทักษะการรู้ดิจิทัลให้แก่กลุ่มผู้ใช้เป้าหมาย สนับสนุนนโยบายการลดช่องว่างทางดิจิทัล ส่งเสริมการเข้าถึงบริการพื้นฐาน และขยายบริการไปสู่ชุมชน กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

การบรรยายเชิงปฏิบัติการ เรื่อง Pitching your library

บรรยายโดย ดร.ปฐมสุดา อินทุประภา กองพัฒนาและจัดการความรู้องค์กร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

การโน้มน้าวใจ (Pitching) เป็นทักษะพื้นฐานที่บรรณารักษ์และบุคลากรทางสารสนเทศจำเป็นต้องมี เพื่อให้สามารถโน้มน้าวให้ผู้บริหารยอมรับแนวความคิดและอนุมัติงบประมาณ หรือได้รับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำงบประมาณหรือความร่วมมือดังกล่าวมาปรับปรุงการบริการของห้องสมุด

การโน้มน้าวใจจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง โดยใช้การกล่าวถึงโอกาส ปัญหา และสถิติประกอบกัน ประเด็นที่ต้องพิจารณาประกอบด้วยตัวสินค้า เวลาและค่าใช้จ่าย และการหาจุดคุ้มทุน

สินค้า หมายถึง หาโอกาสของสินค้า ทำตามความนิยม และใช้กรณีศึกษาประกอบ

เวลาและค่าใช้จ่าย หมายถึง ควรมีการจัดทำโครงการและประมาณการค่าใช้จ่าย และใช้ภาพอินโฟกราฟิกในการนำเสนอเพื่อให้เข้าใจต่อการเข้าใจ

หาจุดคุ้มทุน หมายถึง ประโยชน์ที่จะได้รับ กลุ่มเป้าหมาย ชื่อเสียง หาความแตกต่างหรือดีกว่าเดิม

ทักษะการนำเสนอ (Talking Style) การโน้มน้าวใจดังกล่าวจำเป็นต้องมีทักษะในการนำเสนอซึ่งสามารถทำได้ ดังนี้ การเล่าเรื่อง (Storytelling) การเปรียบเทียบให้เห็นภาพ (Metaphor) การมีส่วนร่วมกับผู้ฟัง มีความเป็นมิตร และมีบุคลิกภาพที่ทันสมัยมั่นใจ

สิ่งที่สำคัญคือ ผู้พูดต้องมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ อย่างถ่องแท้ สร้างความน่าเชื่อถือด้วยการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติม การนำเสนอควรใช้การพูด ไม่ใช่การอ่าน มีความยืดหยุ่น สามารถพูดโน้มน้าวใจได้ในทุกสถานการณ์ในเวลาอันสั้น กระชับ รวดเร็ว และผู้พูดต้องพร้อมเสมอแนะนำเสนอเรื่องราวได้ตลอดเวลา

๔. การนำผลที่ได้รับจากการเข้ารับการอบรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน

- สำรวจกระบวนการทำงานในปัจจุบัน หรือ Process Redesign เพื่อหาแนวทางในการลดงบประมาณของห้องสมุด ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
- ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ Mobile Application สำหรับงานห้องสมุด เพื่อนำมาพัฒนาใช้กับงานบริการหอสมุดรัฐสภาอย่างเหมาะสม
- พัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัล หรือ Digital Literacy ของบรรณารักษ์กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้เท่าทันกับสภาพแวดล้อมดิจิทัลอยู่เสมอ
- พัฒนาทักษะการโน้มน้าวใจ (Pitching) ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการนำเสนอโครงการ การของบประมาณ หรือขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในอนาคต

๕. ข้อเสนอแนะ

- เนื่องจากเวลาในการประชุมมีจำกัด การบรรยายแต่ละหัวข้อจึงเป็นการบรรยายในภาพรวมไม่สามารถให้รายละเอียดได้มากเท่าที่ควร
- บรรณารักษ์ทุกคนควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับให้เท่าทันกับยุคไทยแลนด์ ๔.๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวลลิตร์นีย์ ชายท้าว)
บรรณารักษ์ชำนาญการ

(นางสาวธนพร อินพุ่ม)
บรรณารักษ์ชำนาญการ

(นางสาวนริศรา เพชรพนาภรณ์)
บรรณารักษ์ชำนาญการ